<u>חלק ב' - מבוא ללמידה (56 נק')</u>

(28 נק') – חלק א׳ – חלק היבש

- נעים להכיר kNN

בחלק זה תכירו אלגוריתם למידה בשם kNN, או בשמו המלא k-Nearest Neighbors, כאשר ה־k הוא למעשה פרמטר!

 $\forall i: x_i \in \mathbb{R}^d$, $y_i \in \mathcal{Y}$ כאשר $D = \{(x_1, y_1), \dots, (x_n, y_n)\}$, יהי סט אימון עם n־דוגמות, קלסיפיקציה הינן מדומיין כלשהו, הבעיה היא בעיית קלסיפיקציה (סיווג).

 $\mathcal{Y} = \{-, +\}$ אם לא נאמר אחרת, הקלסיפיקציה תהיה בינארית, כלומר

עבור כל דוגמה בסט האימון, ניתן להסתכל על הכניסה ה־i בווקטור כעל הפנעה ה־i של הדוגמה, קרי עבור כל דוגמה בסט האימון, ניתן להסתכל על הכניסה ה־ $f_1(x_i), f_2(x_i), ..., f_d(x_i)$ של הדוגמה x_i מיוצגת על ידי d־ערכים:

תהליך ה"אימון" של האלגוריתם הוא טריוויאלי – פשוט שומרים את סט האימון במלואו.

תהליך הסיווג הוא גם פשוט למדי – כאשר רוצים לסווג דוגמה <u>מסט המבחו</u> מסתכלים על k השכנים הקרובים ביותר שלה במישור הd־ממדי <u>מבין הדוגמות בסט האימון,</u> ומסווגים את הדוגמה על פי הסיווג הנפוץ ביותר בקרב k השכנים.

על מנת להימנע משוויון בין הסיווגים, נניח בדרך כלל כי k־אי זוגי, או שנגדיר היטב שובר שוויון. אם לא נאמר אחרת, במקרה של שוויון בקלסיפיקציה בינארית, נסווג את הדוגמה כחיובית +.

שאלות הבנה

- א. (3) נק') כאמור, בתהליך הסיווג אנו בוחרים עבור הדוגמה את הסיווג הנפוץ ביותר של k השכנים הקרובים ביותר, אולם עלינו להגדיר את פונקציית המרחק עבור קביעת סט שכנים זה. שתי פונקציות מרחק נפוצות הינן מרחק אוקלידי ומרחק מנהטן.
 - עבור איזה ערכים של d,k נקבל שאין תלות בבחירת פונקציית המרחק? (נמקי) עבור איזה ערכים של לכן לא יהיה לזה, ועל כן לא יהיה (k לכל) d=1 ביניהם בסיווג.
 - עבור בעיית קלסיפיקציה בינארית תנו דוגמה <u>פשוטה</u> לערכי d, k, סט אימון ודוגמת מבחן בה השימוש בכל אחת מפונקציות המרחק הנ"ל משנה את סיווג דוגמה המבחן.
 בה השימוש בכל אחת מפונקציות המרחק הנ"ל משנה את סיווג דוגמה המבחן.
 בסט האימון הדוגמאות יהיו (1,4): מסווג לחיובי (+) ו(3,3) תהיה מסווגת לשלילי (-). דוגמאת המבחן תהיה (1,1).

$$\sqrt{(1-1)^2 + (1-4)^2} = \sqrt{9} = 3$$
$$\sqrt{(1-3)^2 + (1-3)^2} = \sqrt{8} = 2.8$$

כלומר נקבל שהסיווג יהיה שלילי.

במרחק מנהטן נקבל:

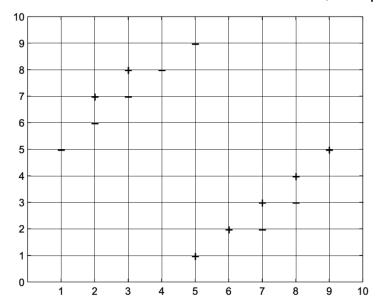
$$|1-1| + |1-4| = 3$$

 $|1-3| + |1-3| = 4$

כלומר נקבל שהסיווג יהיה חיובי.

מעתה, אלא אם כן צוין אחרת, נשתמש במרחק אוקלידי.

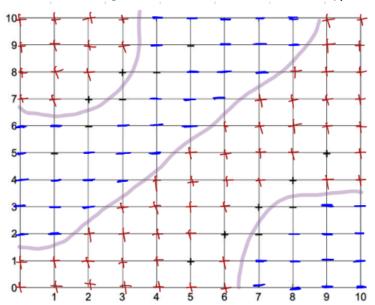

- (3 נק') איזה ערך של k עלינו לבחור על מנת לקבל את הדיוק המרבי על קבוצת האימון? מה יהיה ערך זה?
- עבור k=1 נקבל את הדיוק המרבי על קבוצת האימון, שכן עבור כל דגימה השייכת לקבוצה זו, האיבר הקרוב ביותר אליה הוא היא בעצמה. נניח כי נקודות הקצה (סהכ k=1) הן שגויות, אז הדיוק יהיה $\frac{10}{14}$. בהנחה והקצוות הן לא שגויות, נוכל להגיד כי השגיאה היא k=1 ולכן הדיוק שווה ל100 אחוז.
 - (4 נק') עבור איזה ערך של k נקבל מסווג majority של קבוצת האימון? מבחן תקבל את הסיווג הנפוץ של כלל קבוצת האימון? עבור k שגודלו כגודל קבוצת האימון). כשנרצה לסווג נקודת מבחן, השכנים k אותם נבחן יהיו בעצם כל קבוצת האימון, ולכן מתוך קבוצה זו ילקח הסיווג הנפוץ ביותר עבור דוגמאת המבחן.
 - גדולים או קטנים מדי יכול להיות גרוע עבור קבוצת k גדולים או קטנים מדי יכול להיות גרוע עבור קבוצת (5 הדגימות הנ״ל.

עבור ערכי K קטנים מדי, אנו נגיע למצב של overfitting, כלומר יהיה משקל גדול מדי למקרי הקצה והם לא יהיו זניחים, וכך ישפיעו על הדיוק, כלומר השפעה גדולה של הרעש. עבור ערכי K גדולים מדי, אנו נגיע למצב של underfitting, כלומר נתייחס ליותר מדי שכנים, גם כאלה שהם לא באמת קרובים, ועל כן נאבד חלק מהמידע ונקבל תוצאה שגויה.

עבור הגרף. 1-nearest neighbour עבור ההחלטה של 2) (6 נק') שרטט את גבול ההחלטה של

<u>השוואה בין מודלי למידה:</u>

נתייחס לסעיפים הבאים כפי שראינו בהרצאה (עפי ממוצע features). $f=I\{f(x)\leq 0\}$ שאלת הפיצול של העץ תהיה

וקבוצת אימון בעלת לכל היותר 10 דוגמאות כך f(x): $R^2 o \{0,1\}$ הציגו מסווג מטרה f(x): $R^2 o \{0,1\}$ וקבוצת אימון בעלת לכל היותר 10 דוגמאות כך שלמידת עץ ID3 תניב מסווג אשר עונה נכון עבור כל דוגמת מבחן אפשרית (כלומר יתקבל מסווג המטרה), אך למידת KNN תניב מסווג שעבורו קיימת לפחות דוגמת מבחן אחת עליה הוא יטעה, לכל ערך K שייבחר.

נגדיר את מסווג המטרה באופן הבא: $f(x) = I\{v_1>0, v_2>0\}$. כלומר נסווג כחיובי את כל נגדיר את מסווג המטרה באופן הבא: הנקודות שנמצאות ברביע הראשון (בלי הצירים). נגדיר את

$$D = \{(x_1, v_1 = 1, v_2 = 1, y = +), (x_2, v_1 = 1, v_2 = -1, y = -), (x_3, v_1 = -1, v_2 = 1, y = -), (x_4, v_1 = -1, v_2 = -1, y = -)\}$$

. כאשר $x_i, i \in (1,2,3,4)$ הן הנקודות השייכות לקבוצת האימון.

נשים לב כי בIG, עץ ההחלטה יסתכל על 1<0שיתן את ערך הIG המקסימלי, ואז יסתכל על 1<0ועל כן הסיווג יהיה מדויק.

נשים לב כי במקרה של KNN, עבור דוגמת מבחן x=(1,0) נשים לב כי יטעה ויסווג אותה גשים לב כי במקרה שע"פ המסווג שהגדרנו, היא צריכה להיות שלילית.

(2 נק') הציגו מסווג מטרה $f(x):R^2 \to \{0,1\}$ וקבוצת אימון בעלת לכל היותר 10 דוגמאות כך שלמידת מסווג אבור ערך KNN מסוים תניב מסווג אשר עונה נכון עבור כל דוגמת מבחן אפשרית (כלומר יתקבל מסווג המטרה), אך למידת עץ ID3 תניב מסווג אשר עבורו קיימת לפחות דוגמת מבחן אפשרית אחת עליה הוא יטעה.

נגדיר את המסווג כך: $f(x) = I\{v1+v2 \geq 0\}$. כלומר נסווג כחיובי את כל הנקודות נגדיר את סעל הישר y=-x. נגדיר את סעל הישר

$$D = \{(x1, v1 = 1, v2 = 1, y = +), (x2, v1 = -1, v2 = -1, y = -)\}$$

נשים לב כי במקרה של KNN, עבור k=1, תמיד הסיווג יתבצע על פי השכן היחיד הקרוב ביותר אלינו, ולכן יהיה נכון. עבור הקצוות במקרה זה, שובר השיוויון יהיה זה שבקבוצת האימון מסווג כ+ ועל כן גם יסווג נכון. לעומת זאת, במקרה של 3ID, תהיה חלוקה למקרים עבור הערכים של 1,v2/כאשר הם קטנים או שווים 0. כלומר דוגמא שבה נקודת המבחן היא (1,-0.75) תסווג כשלילית למרות שהיא אמורה להיות מסווגת כחיובית.

וקבוצת אימון בעלת לכל היותר 10 דוגמאות כך $f(x): R^2 \to \{0,1\}$ הציגו מסווג מטרה $f(x): R^2 \to \{0,1\}$ מסוים תניב מסווג אשר עבורו קיימת לפחות דוגמת מבחן KNN אפשרית אחת עליה הוא יטעה, וגם למידת עץ ID3 תניב מסווג אשר עבורו קיימת לפחות דוגמת מבחן אחת אפשרית עליה הוא יטעה.

נגדיר את המסווג באופן הבא: $f(x) = I\{v1 \geq 0, v2 \geq 0\}$, כלומר מסווג דומה לסעיף 1 רק נגדיר את המסווג באופן הבא: D כך:

$$D = \{(x_1, v_1 = 1, v_2 = 1, y = +), (x_2, v_1 = 1, v_2 = -1, y = -), (x_3, v_1 = -1, v_2 = 1, y = -), (x_4, v_1 = -1, v_2 = -1, y = -), (x_5, v_1 = 2, v_2 = 0, y = +)\}$$

עבור 3ID נשים לב כי למשל עבור הנקודה (0.5,-0.5) תסווג כחיובית אך בפועל היא אמורה להיות מסווגת כשלילית ועל כן זו טעות.

עבור KNN נשים לב כי למשל עבור הנקודה (0,0), כאשר k=2, יסווג אותה כשלילית למרות שבור לאמורה להיות מסווגת כחיובית, על כן זו טעות.

10 וקבוצת אימון בעלת לכל היותר 10 דוגמאות כך $f(x): R^2 \to \{0,1\}$ הציגו מסווג מטרה (0,1 אמוים תניב מסווג אשר עונה נכון עבור כל דוגמת מבחן KNN שלמידת מסווג KNN עבור ערך KNN אפשרית (כלומר יתקבל מסווג המטרה), וגם למידת עץ ID3 תניב מסווג עונה נכון עבור כל דוגמת מבחן אפשרית (כלומר יתקבל מסווג המטרה).

נגדיר את מסווג המטרה כך: $f(x) = I\{v1 \geq 0\}$ ונשנה את שאלת הפיצול בעץ שהגדרנו לגדיר את מסווג המטרה כך: $f = I\{f(x) < 0\}$, כלומר כעת המגבלה חזקה יותר מהשהייתה בסעיפים הקודמים.

נקבל מצב שבו 3ID יסווג את ציר y כחיובי, ועל כן נקבל כי תמיד יסווג נכון. עבור KNN, כאשר אינו על ציר y יבחר לפי דגימה בחצי המישור שבו הוא יהיה. כאשר יהיה על הציר, יבחר לסווג כחיובי שכן 1∨ גדול יותר.

מתפצלים ונהנים

(7 נק') כידוע, בעת סיווג של דוגמת מבחן על ידי עץ החלטה, בכל צומת בעץ אנו מחליטים לאיזה צומת בק') כידוע, בעת סיווג של דוגמת מבחן על ידי ערך סף v שמושווה לפמעביר את דוגמת. לפעמים ערך הסף <u>קרוב מאוד</u> לערך הfeature של דוגמת המבחן. היינו רוצים להתחשב בערכים "קרובים" לערך הסף בעת סיווג דוגמת מבחן, ולא לחרוץ את גורלה של הדוגמה לתת־עץ אחד בלבד; לצורך כך נציג את האלגוריתם הבא:

 $. orall i\in [1,d]: arepsilon_i>0$ המקיים $arepsilon\in \mathbb{R}^d$ ווקטור $x\in \mathbb{R}^d$ המקיים T, דוגמת מבחן כלל אפסילון־החלטה שונה מכלל ההחלטה הרגיל שנלמד בכיתה באופן הבא: v_i שמגיעים לצומת בעץ המפצל לפי ערכי התכונה i, עם ערך הסף .

אם מתקיים $arepsilon_i - v_i | \leq arepsilon_i$ אזי ממשיכים **בשני** המסלולים היוצאים מצומת זה, ואחרת ממשיכי לבן המתאים בדומה לכלל ההחלטה הרגיל. לבסוף, מסווגים את הדוגמה x בהתאם לסיווג הנפוץ ביותר של הדוגמאות הנמצאות בכל העלים אליהם הגענו במהלך הסיור על העץ (במקרה של שוויון – הסיווג ייקבע להיות True).

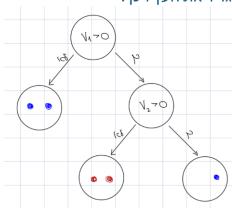
יהא T עץ החלטה לא גזום, ויהא T' העץ המתקבל מ־T באמצעות גיזום מאוחר שבו הוסרה הרמה T התחתונה של T (כלומר כל הדוגמות השייכות לזוג עלים אחים הועברו לצומת האב שלהם).

הוכיחו\הפריכו: **בהכרח** קיים ווקטור arepsilon כך שהעץ T עם כלל אפסילון־החלטה והעץ T' עם כלל ההחלטה הרגיל יסווגו בל דוגמת מבחן ב \mathbb{R}^d בצורה זהה.

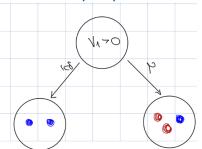
הטענה אינה נכונה, נראה באמצעות דוגמא נגדית:

 $arepsilon_1,arepsilon_2>0$ כאשר $arepsilon=inom{arepsilon_1}{arepsilon_2}$ כאשר $arepsilon=inom{arepsilon_1}{arepsilon_2}$ נגדיר את וקטור אפסילון להיות:

כך T נגדיר את העץ

ונגדיר את העץ 'T כך:

נגדיר גם את דוגמת המבחן להיות:

$$x = \begin{pmatrix} 0.5\varepsilon_1 \\ 0.5\varepsilon_2 \end{pmatrix}$$

עבור T שמשתמש בכלל אפסילון, נקבל עבור 2 צמתי ההחלטה שהכלל מתקיים, כלומר הסיווג יקבע לפי הרוב בעלים, במקרה של הדוגמא שלנו **כחול**.

עבור T', כלל ההחלטה יוביל לכך שבדוגמאת המבחן X נקבל אדום (כי v1 אכן חיובי). כלומר קיבלנו סיווגים שונים לשני העצים, לכן זו הפרכה.

חלק ב׳ - היכרות עם הקוד רקע

חלק זה הוא רק עבור היכרות הקוד, עבורו עליו במלואו ווודאו כי הינכם מבינים את הקוד. בחלק של הלמידה, נעזר ב dataset, הדאטה חולק עבורכם לשתי קבוצות: קבוצת אימון train.csv וקבוצת מבחן test.csv.

ככלל, קבוצת האימון תשמש אותנו לבניית המסווגים, וקבוצת המבחן תשמש להערכת ביצועיהם.

בקובץ utils.py תוכלו למצוא את הפונקציות הבאות לשימושכם: $load_data_set, create_train_validation_split, get_dataset_split$ אשר טוענות/מחלקת את הדאטה בקבצי ה־csv למערכי rostartostartostartostartostartostartostartostartostartostartostartostartostartostartos de la participación (קראו את תיעוד הפונקציות).

הדאטה של ID3 עבור התרגיל מכיל מדדים שנאספו מצילומים שנועדו להבחין בין גידול שפיר לגידול ממאיר. כל דוגמה מכילה 30 מדדים כאלה, ותווית בינארית diagnosis הקובעת את סוג הגידול (B) שפיר, 1=ממאיר). כל התכונות (מדדים) רציפות . העמודה הראשונה מציינת האם האדם חולה (M) או בריא (B). שאר העמודות מציינות כל תכונות רפואיות שונות של אותו אדם (התכונות מורכבות ואינכם צריכים להתייחס למשמעות שלהן כלל).

<u>:ID3 – dataset תיקיית</u>

.ID3 תיקיה זו אלו מכילה את קבצי הנתונים עבור • •

:utils. py קובץ

- . קובץ זה מכיל פונקציות עזר שימושיות לאורך התרגיל, כמו טעינה של dataset וחישוב הדיוק. ullet
 - בחלק הבא יהיה עליכם לממש את הפונקציה *accuracy.* קראו את תיעוד הפונקציות ואת . ההערות הנמצאות תחת התיאור **TODO**.

:unit test.py קובץ

• קובץ בדיקה בסיסי שיכול לעזור לכם לבדוק את המימוש.

:DecisionTree. py קובץ

- שלנו. ID3 אונו שימושית לבניית עץ פובץ \bullet
- מחלקה זו מממשת הסתעפות של צומת בעץ. היא שומרת את *Question:* מחלקה מפצלים את הדאטה שלנו.
- מחלקה ממשת צומת בעץ ההחלטה. DecisionNode מחלקה מחלקה ממשת צומת בעץ ההחלטה. הצומת מכיל שאלה Question ואת שני הבנים $true_branch$, לשאלת הצומת $true_branch$ הוא הענף בחלק של הדאטה שעונה True על שאלת הצומת של הפונקציה match של הquestion מחזירה question על שאלת הצומת $false_branch$ הוא הענף בחלק של הדאטה שעונה $false_branch$
 - ו־ $false_branch$ הוא הענף בחלק של הדאטה שעונה False על שאלת הצומת $false_branch$ הפונקציה match של הquestion

<u>:ID3. py</u>

קובץ זה מכיל את המחלקה של ID3 שתצטרכו לממש חלקים ממנה, עיינו בהערות ותיעוד המתודות.

<u>:ID3 experiments.py</u>

: קובץ הרצת הניסויים של ID3, הקובץ מכיל את הניסויים הבאים, שיוסברו בהמשך $cross_validation_experiment, basic_experiment$

חלק ג׳ – חלק רטוב ID3 (28 נק')

עבור חלק זה מותר לכם להשתמש בספריות הבאות:

All the built in packages in python, sklearn, pandas ,numpy, random, matplotlib, argparse, abc, typing.

אך כמובן שאין להשתמש באלגוריתמי הלמידה, או בכל אלגוריתם או מבנה נתונים אחר המהווה חלק מאלגוריתם למידה אותו תתבקשו לממש.

1. (3 נק') השלימו את הקובץ utils.py ע"י מימוש הפונקציה עם מימוש הפונקציה TODO.
קראו את תיעוד הפונקציה ואת ההערות הנמצאות תחת התיאור Tobo.
(הריצו את הטסטים המתאימים בקובץ unit_test. py לוודא שהמימוש שלכם נכון).
שימו לב! בתיעוד ישנן הגבלות על הקוד עצמו, אי־עמידה בהגבלות אלו תגרור הורדת נקודות.
בנוסף, שנו את ערך הID בתחילת הקובץ מ־123456789 למספר תעודת הזהות של אחד מהמגישים.

2. (10 נק') **אלגוריתם 103:**

.a השלימו את הקובץ ID3.py ובכך ממשו את אלגוריתם ID3.py השלימו את הקובץ **TODO**

שימו לב שכל התכונות רציפות. אתם מתבקשים להשתמש בשיטה של חלוקה דינמית המתוארת בהרצאה. כאשר בוחנים ערך סף לפיצול של תכונה רציפה, דוגמאות עם ערך המתוארת בהרצאה. כאשר בוחנים ערך סף לפיצול של תכונה רציפה, דוגמאות עם ערך השווה לערך הסף משתייכות לקבוצה עם הערכים הגדולים מערך הסף. במקרה שיש כמה תכונות אופטימליות בצומת מסוים בחרו את התכונה בעלת <u>האינדקס המקסימלי</u>. כלל המימוש הנ"ל צריך להופיע בקובץ בשם ID3.py, באזורים המוקצים לכך. (השלימו את הקוד החסר אחרי שעיינתם והפנמתם את הקובץ DecisionTree.py (את המחלקות שהוא מכיל).

TODO $ID3_experiments.$ py שנמצאת ב $basic_experiment$ ממשו את שקיבלתם. b שקיבלתם ב main שינו בדו"ח את הדיוק של main קיבלנו דיוק של main

3. גיזום מוקדם.

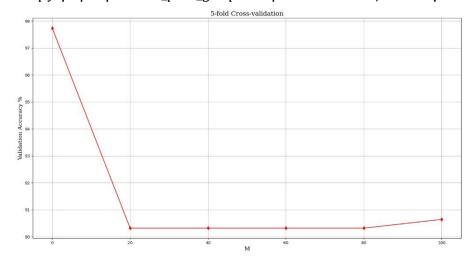
פיצול צומת מתקיים כל עוד יש בו יותר דוגמאות מחסם המינימום m, כלומר בתהליך בניית העץ מבוצע "גיזום מוקדם" כפי שלמדתם בהרצאות. שימו לב כי פירוש הדבר הינו שהעצים הנלמדים אינם בהכרח עקביים עם הדוגמאות .לאחר סיום הלמידה (של עץ יחיד), הסיווג של אובייקט חדש באמצעות העץ שנלמד מתבצע לפי רוב הדוגמאות בעלה המתאים.

- .a (2 נק') הסבירו מה החשיבות של הגיזום באופן כללי ואיזה תופעה הוא מנסה למנוע? גיזום באופן כללי מנסה למנוע תופעת overfitting, כלומר ניסיון להשתמש ביותר מדי דגימות מקבוצת האימון (התאמת יתר) על מנת למצוא את הקלסיפיקציה הנכונה לדגימת הבוחן. המטרה היא ליצור עצים קטנים יותר ולא עקביים, כך שגם אם קיימת טעות בסיווג, היא לא תגרר הלאה, וכן לא תהיה סיטואציה של Overfitting.
 - כך שיבצע גיזום מוקדם כפי שהוגדר (1D3.py את המימוש בקובץ את המימוש בקובץ בהרצאה.
- הפרמטר $min_for_pruning$ מציין את המספר המינימלי בעלה לקבלת החלטה, קרי דכוצע איזום מוקדם אם ורק אם מספר הדוגמות בצומת קטן שווה לפרמטר הנ"ל.
 - c (8 נק') שימו לב, זהו סעיף יבש ואין צורך להגיש את הקוד שכתבתם עבורו. בצעו כיוונון לפרמטר M על קבוצת האימון:
 - 1. בחרו לפחות חמישה ערכים שונים לפרמטר M.

2. עבור כל ערך, חשבו את הדיוק של האלגוריתם על ידי K – fold cross validation עבור כל ערך, חשבו את הדיוק של האלגוריתם על ידי קבוצת האימון בלבד.

כדי לבצע את חלוקת קבוצת האימון ל- K קבוצות יש להשתמש בפונקציה shuffle = True ,n_split = 5 עם הפרמטרים sklearn.model_selection.KFold random_state אשר שווה למספר תעודת הזהות של אחד מהשותפים.

על הדיוק. M על השתמשו בתוצאות שקיבלתם כדי ליצור גרף המציג את השפעת הפרמטר.i ot= צרפו את הגרף בדו״ח. (לשימושכם הפונקציה utils.py בתוך הקובץ utils.py.

2.

i. הסבירו את הגרף שקיבלתם. לאיזה גיזום קיבלתם התוצאה הטובה ביותר ומהי תוצאה זו? עבור המצב שבו לא נבצע גיזום (כלומר בערך ששווה 0) מתקבלת התוצאה הטובה ביותר, נראה שככל שמתבצע גיזום רחב יותר (כלומר פרמטר הגיזום גדל), כך התוצאה נהיית פחות טובה. מבין הערכים שבחרנו,עבור הערך שבו m=100, אנו מקבלים את התוצאה האופטימלית עם גיזום.

עם הגיזום המוקדם כדי ללמוד מסווג מתוך כל קבוצת האימון ולבצע חיזוי על קבוצת המבחן.
האימון ולבצע חיזוי על קבוצת המבחן.
השתמשו בערך ה־M האופטימלי שמצאתם בסעיף c. (ממשו best_m_test שנמצאת השתמשו בערך ה־ID3_experiments.py והריצו את החלק המתאים ב main. ציינו בדו"ח את הדיוק שקיבלתם. האם הגיזום שיפר את הביצועים ביחס להרצה ללא גיזום?
הרצנו עם הערך 100−m, וקילבנו כי התוצאה הינה דיוק של 95.15%. נשים לב כי הרצנו עם הערך 100−m, וקילבנו כי התוצאה הינה דיוק של (כאשר m=0). יתכן כי בחירת ערכי m אותם בדקנו השפיעו על התוצאה, ובחירה שונה של ערכים הייתה יכולה להשפיע אחרת על התוצאה.